

De ongeken­de kant van de economie

Zaterdag 17 oktober werd de eerste Nederlandstalige uitgave gepresenteerd van het werk van de Italiaanse econoom en filosoof Luigino Bruni. Het betreft het boek 'De ongeken­de kant van de economie', dat hij samen met de econoom en theologe Alessandra Smerilli schreef. Het boek werd door de Nederlandse econoom Lans Bovenberg aan beide auteurs overhandigd in het Academieg­ebouw in Utrecht. Bruni sprak daar de zogeheten Thomas More Lecture uit.

De ongeken­de kant van de economie

In hun boek laten de auteurs zien dat in de economie behalve het marktmechanisme nog een andere kracht aan het werk is. Mensen zijn niet enkel calculerende wezens, uit op eigenbelang. In onze natuur ligt ook de drang om, los van beloning, iets moois en goeds tot stand te brengen. Dit is de ongeken­de kracht van *gratuiteit*.

Civiele economie

Gratuiteit is on­vervangbaar, in alle menselijke interacties. Wanneer ook de economische ontmoeting tussen burgers wordt erkend als in zichzelf waardevol, herwint de economie haar menselijke gelaat en wordt zij wat de auteurs noemen een *civiele economie*.

Charisma

Soms neemt gratuiteit uitzonderlijke vormen aan. De auteurs spreken dan van *charisma*. Charisma zien zij als een aanstekelijke en blijvende bron van innovatie. Vernieuwingskracht en gratuiteit kunnen gemakkelijk uitdoven. Om te voorkomen dat hiërarchie, contracten en geldelijke prikkels dan allesbepalend worden, doen Bruni en Smerilli een aantal concrete voorstellen.

De auteurs

Luigino Bruni (1966) is hoogleraar Geschiedenis van het economisch denken aan de universiteit Lumsa in Rome. Alessandra Smerilli (1974) doceert Politieke economie aan de pedagogische faculteit *Auxilium* in Rome.